

РЕФЕРАТ

Тема дипломной работы: Представления о загробном мире и идея посмертного воздаяния в культурах Древнего Ближнего Востока и иудейско-христианской цивилизации.

Структура и объем работы: работа состоит из введения, трех глав, заключения и списка использованных источников, насчитывающего 62 источника. Общий объем работы составляет 59 страниц.

Ключевые слова: религия, загробный мир, ад, рай, культуры Древнего Ближнего Востока, древнегреческая культура, древнееврейская культура, раннехристианская культура, Библия, иудаизм, православие, католицизм, протестантизм.

Цель работы – выявить динамику представлений о загробном мире в культурах Древнего Ближнего Востока и иудейско-христианской цивилизации, а также их значимость для духовной жизни человека.

Актуальность: проблема смысла жизни и смерти, а также жизни после смерти является одной из «вечных» проблем, стоящих перед каждым человеком и до сих пор волнующих человечество; эволюция представлений о загробном мире наглядно отражает динамику общечеловеческой культуры.

Объект исследования – мифологические представления о загробном мире в египетской, шумерской, аккадской, древнегреческой, иудейской и христианской культурах. **Предмет исследования** – генезис и эволюция представлений о загробном мире в культурах Древнего Ближнего Востока и иудейско-христианской цивилизации, а также их репрезентация в религиозно-философских и художественных текстах.

Методологическая база исследования – синтез мифо-ритуалистского подхода Дж. Фрэзера, структурной антропологии К. Леви-Стросса, соединившего антропологический подход и психоаналитическую концепцию К. Г. Юнга, символического подхода Э. Кассирера и традиций культурно-исторической школы. **Основные методы** – культурно-исторический, сравнительно-типологический, герменевтический, метод целостного анализа художественного текста.

Выводы. Как показало проведенное исследование, представления о загробном мире во многом отражают универсалии культуры, главные бинарные оппозиции человеческого мышления. Сущность и динамика этих представлений несет в себе важнейшие характеристики отдельных культур и эпох. На фоне древнейших культур важное открытие принадлежало египетской культуре, генерировавшей идею загробного воздаяния и личного бессмертия. Эта идея получила прежде всего духовно-этическое наполнение в древнееврейской и раннехристианской культурах (при этом в последней сохранен древнейший архетип сошествия в подземное царство и воскресения) и была далее развита монотеистическими религиями, базирующимися на Библии.

Практическая значимость. Результаты исследования могут быть использованы при изучении дисциплин «Библия и мировая культура», «Диалог культур», «История мировой литературы».

РЭФЕРАТ

Тэма дыпломнай работы: Уяўленні пра замагільны свет і ідэя пасмяротнай адплаты ў культурах Старажытнага Блізкага Ўсходу і іудзейска-хрысціянскай цывілізацыі.

Структура і аб'ём работы: работа складаецца з уводзін, трох раздзелаў, заключэння і спіса выкарыстаных крыніц, які налічвае 62 пазіцыі. Агульны аб'ём работы складае 59 старонак.

Ключавыя словы: рэлігія, замагільны свет, пекла, рай, культуры Старажытнага Блізкага Ўсходу, старажытнагрэцкая культура, старажытнаўрэйская культура, раннехрысціянская культура, Біблія, іудаізм, праваслаўе, каталіцызм, пратэстантызм.

Мэта работы – выявіць дынаміку ўяўленняў пра замагільны свет ў культурах Старажытнага Блізкага Ўсходу і іудзейска-хрысціянскай цывілізацыі, а таксама іх значнасць для духоўнага жыцця чалавека.

Актуальнасць: праблема сэнсу жыцця і смерці, а таксама жыцця пасля смерці з'яўляецца адной з «вечных» праблем, якія стаяць перад кожным чалавекам і да гэтага часу хвалюць чалавецтва; эвалюцыя ўяўленняў аб замагільным свеце наглядна адлюстроўвае дынаміку агульначалавечай культуры.

Аб'ект даследавання – міфалагічныя ўяўленні аб замагільным свеце ў егіпецкай, шумерскай, акадскай, старажытнагрэцкай, іудзейскай і хрысціянскай культурах. **Прадмет даследавання** – генезіс і эвалюцыя ўяўленняў аб замагільным свеце ў культурах Старажытнага Блізкага Ўсходу і іудзейска-хрысціянскай цывілізацыі, а таксама іх рэпрэзентацыя ў рэлігійна-філасофскіх і мастацкіх тэкстах.

Метадалагічная база даследавання – сінтэз міфа-рытуалісцкага падыходу Дж. Фрэзера, структурнай антрапалогіі К. Леві-Строса, які злучыў антрапалагічны падыход і псіхааналітычную канцэпцыю К. Г. Юнга, сімвалічнага падыходу Э. Касірэра і традыцый культурна-гістарычнай школы. **Асноўныя метады** – культурна-гістарычны, параўнальна-тыпалагічны, герменеўтычны, метаад цэласнага аналізу мастацкага тэксту.

Высновы. Як паказала праведзенае даследаванне, уяўленні пра замагільны свет шмат у чым адлюстроўваюць універсаліі культуры, галоўныя бінарныя апазіцыі чалавечага мыслення. Сутнасць і дынаміка гэтых уяўленняў нясе ў сабе важнейшыя характарыстыкі асобных культур і эпох. На фоне самых старажытных культур важнае адкрыццё належала егіпецкай культуры, якая генерывала ідэю пасмяротнай адплаты і асабістай бессмяротнасці. Гэта ідэя атрымала перш за ўсё духоўна-этычнае напаўненне ў старажытнаўрэйскай і раннехрысціянскай культурах (пры гэтым у апошняй захаваны найстаражытны архетып спуску ў падземнае царства і ўваскрэсення) і была далей развіта монатэістычнымі рэлігіямі, якія базіруюцца на Бібліі.

Практычная значнасць. Вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны пры вывучэнні дысцыплін «Біблія і сусветная культура», «Дыялог культур», «Гісторыя сусветнай літаратуры».

ABSTRACT

The theme of diploma thesis: Notions about postexistence and idea of postmortal recompense in Ancient Middle East cultures and Judeo-Christian civilization.

Work structure and volume: the work consists of an introduction, 3 chapters, a conclusion and the list of 62 sources studied. The total volume of the work is 59 pages.

Key words: religion, the after-life, hell, paradise, Ancient Middle East cultures, Ancient Greek culture, Hebrew culture, early Christian culture, the Bible, Judaism, Orthodoxy, Catholicism, Protestantism.

Work goal: to determine the dynamics of notions about postexistence in Ancient Middle East culture and Judeo-Christian civilization and their significance for spiritual life of the human.

Relevance: the problem of life purpose and death, as well as life after death is one of the "eternal" problems facing every human being and still worrying humanity; The evolution of notions about postexistence clearly reflects the dynamics of the universal human culture.

Work object: mythological notions about postexistence in the Egyptian, Sumerian, Akkadian, Ancient Greek, Jewish and Christian cultures.

Work subject: the genesis and evolution of notions about postexistence in the cultures of Ancient Middle East and Judeo-Christian civilization, as well as their representation in religious, philosophical and artistic texts.

Work methodological basis: the synthesis of J. Frazer's myth-ritual approach, C. Lévi-Strauss's structural anthropology, which combined the anthropological approach and the psychoanalytic concept of C. G. Jung, the symbolic approach of E. Cassirer and the traditions of the cultural-historical school.

Main methods: cultural-historical, comparative-typological, hermeneutic, method of integral analysis of the artistic text.

Conclusion. According to the conducted study, the notions about postexistence largely reflect the universals of culture, the main binary oppositions of human thinking. The essence and dynamics of these representations carry the most important characteristics of individual cultures and eras. On the background of ancient cultures, an important discovery belonged to the Egyptian culture, which generated the idea of an after-life and personal immortality. This idea was primarily a spiritual and ethical content in the Hebrew and early Christian cultures (while the latter preserved the oldest archetype of descent into the underworld and resurrection), and it was further developed by monotheistic religions based on the Bible.

Practical significance. The results of the research can be used for the study of disciplines "The Bible and World Culture", "Dialogue of Cultures", "History of World Literature".